

NYÁRI ÜZENET

2006

A hűség tanúi

'Krisztusban kedves testvérek!' – minden igehirdetés e fönséges szavakkal kezdődik. Krisztus nevében szólítjuk meg a hívő népet, az Ő istenségére és az Egyház erkölcsi tekintélyére alapozva fordulunk az emberiség felé. Krisztus a középpont minden hívő számára, az Egyház pedig – földi zarándok útján – e középpont felé halad. Megmutatja az ember számára a helyes utat a Szentírás, a szentségtan, a szent hagyományok által. Ennek a mindenkori tanításnak erkölcsi őre és legfőbb útmutatója Jézus Krisztus földi helytartója, a Római pápa, a Szentatya.

Haladunk-e a krisztusi élet felé, követjük-e az Egyház útmutatását, odafigyelünk-e a Szentatya hangjára, a püspökök és a papok törekvéseire?

A mai világban, amikor mindent kétségbe vonnak, ami a katolikus egyházzal kapcsolatos, amikor oly sok a provokátor, akik naponta próbálják tönkretenni az Egyház tekintélyét, lejáratni a papokat, akkor elengedhetetlen, hogy átgondoljuk – ha kell, naponta – Isten és Egyház kapcsolatát, hogy hűek maradjunk Istenünkhöz, Hitünkhöz, Egyházunkhoz. Sajnos Magyarországon egyre többen buknak el az Egyházhoz való hűség mindennapi próbáján. Szomorú valóság, hogy sokan, akik korábban rendszeresen részesültek az Egyház szentségeiben, már csak emlékből katolikusok. Amikor az Egyház ügyét előbbre kell vinni, akkor rögtön kívülállók. Ha szükség van a templomra, papra, akkor arra az egy órára 'közétek tartozom' –mondják.

Kevesen vagyunk, de a reményt nem veszítjük el, a mi reményünk Krisztus Urunk és az a sok hívő ember, akik naponta tesznek tanúságot Isten és Egyház szeretete mellett.

Van mit tanulni a lengyelektől a hűség terén! A történelem során – a legnehezebb időkben is - mindig kitartottak Egyházuk mellett. A Szentatya látogatása alkalmával is millióan várták szakadó esőben a Szentatyát, hogy kifejezzék a Szentatya és az Egyház iránti szeretetüket.

Hűség nélkül céltalan emberek vagyunk. Tanuljunk hűséget, sosem késő!

Szalay Zoltán atya

Caravaggio: Máté elhívása

Róma, San Luigi dei Francesi templom

Mindszenty József bíboros hercegprímás példája

Sokakat ismerünk a történelemből (Mórus Szent Tamás, azaz Thomas More, vagy akár Batthyányi-Strattmann László története), akikről erkölcsi hajlíthatatlanságuk maradt fenn. Nemcsak ez előző két személy, de szentek sora is példát ad életével arra, erkölcsi kérdésekben, hit és erkölcs dolgában nincs 'fejlődés'!

Ahogy oly sokszor a történelem folyamán, ma is olyan időt élünk, amelyben ismét sok hamis próféta akarja elhitetni, hogy ma már nem, vagy legalább nem 'úgy' igazak a korábban szigorú alapelvekként követett parancsolatok.

A Tízparancsolat nem 'korszerűsíthető'! Sőt! Már Jézus Krisztus utalt rá példabeszédeiben: nemcsak szó szerint véve kötelezően betartandók a Tízparancsolat törvényei, de már szóban, mulasztásban, szándékban elkövethetők a bűnök.

Mindszenty József élete is olyan példát ad nekünk, hogy ne feledjük egyetlen percre sem, ezekben az alapvető kérdésekben nincs kompromisszum!

Nincs alku, nincs engedékenység, kimagyarázkodás, önmagunkkal sem!

Bizony, nagyon is fontos, időszerű felidézni gondolatait, intelmeit, útmutatását, mert manapság ismét nagy a kísértés arra, hogy megalkudjunk, kimagyarázkodjunk. Az alábbi idézeteket nem kell magyarázni.

Legyünk most az imádság nemzete! Ha újból megtanulunk imádkozni, lesz honnét erőt és bizalmat meríteni. Én is a milliók imahadjáratában és édesanyám mostantól még szorosabbra fogott rózsafüzérében bízom. Ne veszítsétek el bizalmatokat! (Zsid. 10, 35) Tartsuk meg a mi reménységünk rendíthetetlen vallását (Zsid. 10, 23). Így lesz erőnk a reánk váró küzdelemre.

Ébresztgetem nemzetünk hagyományait, amelyek nélkül egyesek talán igen, de a nemzet nem élhet.

A jövőben nem alacsonyítjuk le magunkat azzal, hogy az idegenekkel versenyre kelve ócsároljuk nemzetünket.

Mindenütt merik szeretni a hazát, mi magyarok is merjük szeretni a hazánkat!

Megingathatatlaná vált elhatározásom, hogy a rabhalál, vagy megalkuvó szabadulás alternatívájában az elsőt választom.

"A képet az Andrássy útra is magammal viszem. A börtönben is velem van. Hogyan maradt meg? -Nem tudom- A tárgyalás napjaiban is ott van és titokban rá-ránézek. Amikor a fegyházban misézni engedtek, ez az oltárképem. A házi őrizetben is ott áll az asztalon előttem. A szabadságharcosok jöttével is ezt veszem először magamhoz 1956-ban. Az amerikai követségen is ennek a "legyőzött győző" Krisztusnak a képe előtt misézek. Oda is a ruhám alatt, a keblemen őrizve vittem magammal.- Azóta is velem van. Állandóan magamnál hordom. A felirat fele, a legyőzöttség rajtam is és az én életemben is megtörtént. De az állítmány, a 'vincit...' Isten kezében van."

**De victus vincit –
legyőzöttség győz**

Engedtessék meg felidézniem öreg pap barátom, édesapám volt tanítványa emlékéért Mindszentyről, akinek kísérő káplánja volt ez első időkben.

A Dunakanyar egyik plébánosának volt szigorú parancsolata, hogy délutáni szieszta alatt tilos őt bármi ügyben zavarni. A prímás fülébe jutott a dolog, meg is látogatta a plébánost. Délutáni szieszta idején! A házvezetőnő meg akarta akadályozni, hogy bejussanak a szundikáló plébánoshoz. Ahogy várható volt, nagy kiabálást csapott a plébános, ki meri zavarni pihenése alatt! 'Főpásztorod akar veled beszélni!' – hangzott a rövid válasz. A beszélgetés egyoldalúan zajlott, a plébánost napokon belül eltávolította a főpásztor szolgálati helyéről.

Sokan még ma is, egyházi körökben is kemény, túlzottan szigorú embernek tartják Mindszenty Józsefet. Öreg barátom szerint ennek a kemény embernek a keblében meleg, jóságos, atyai szív dobogott. De a jóságos, atyai szív nem párosult engedékenységgel a hit és erkölcs, a szolgálat kérdéseiben, sem a rábizott ország lelki vezetőjeként, sem saját sorsában.

Nevelős Géza

Leányfalu zarándokai az Örök Városban

A zarándokok

Szent Anna Plébánia templom hívei 2006.április.27. – május.3. között Rómában zarándokúton voltak. Lelki vezetést Zoltán Atya, idegen vezetést Fischer István, szervezést Némedi Noémi vállalta.

'Fapados' járattal érkeztünk a római Ciampino reptérre. Zarándok szállásunk a világhírű Mária kegyhelyen a Santuario della Madonna del Divino Amore Casa Madre Elena volt.

A napi szentmisét Zoltán atya a főépület III. emeleti kápolnájában mutatta be. Napi szentbeszédeiben a zarándoklat kegyelmi szempontjait világította meg Szent Péter, Szent Pál, Szent Ferenc és Szent Klára példáján.

Különös kegyelem volt számunkra, hogy május 1-én délután a Szentatya, XVI. Benedek pápa a kegyhely csodatévő Mária képe előtt mondta a rózsafüzért, és közelről találkozhattunk vele. Ministránsunkkal, Telkes Orsolyával kezét is fogott.

Zarándok utunkat repülőgéppel, autóbusszal, metróval és gyalogosan (28-án a tömegközlekedés sztrájk miatt állt) jártuk.

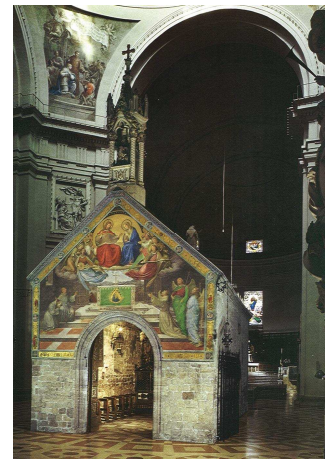
Megérkezés után a Santa Maria Maggiore bazilikánál kezdtük ismerkedésünket Rómával. A monumentális bazilika mindannyiunk lelkét megragadta, a főoltár és a körülötte lévő gyönyörű mozaikok, és az oldalfalakon lévő – hitigazságokat tanító – mozaikképek. A bazilika harangtornya 1377 óta hívja és várja Jézus Édesanyjának tisztelőit.

A közeli Santa Prassede templomban egy IX. századi templom szentélyét csodáltuk meg. A Szent Zénó kápolna ma is bizánci mozaikjaival hirdeti századok létét.

28.-a, péntek a gyalogos zarándoklat napja volt, igazi keresztjáró út. Szent Pál kivégzésének helyén, a Tre Fontane kolostor területén három templomot találtunk. A kivégzés helyén hagyomány szerint a levágott fej hármat zökkent és mindenhol forrást fakasztott. Erre emlékezik a San Paolo Alle Tre Fontane. A hely monasztikus temploma a Santi Vincenzo e Anastasio, a harmadik templom a kivégzett keresztény római katonák emlékére épült Santa Maria Scala COELI. Délben értük el a Szent Pál bazilikát. A XIX. században leégett és újjáépített hatalmas, öthajós bazilika sértetlen mozaikjai, Kozmata oszlopos, hangulatos kerengője, a pápák arcképei ma is hirdetik Szent Pál apostol követőinek hitét. Gyalogutunk a Porta San Paulo-n keresztül ért az ókori Róma területére, elhaladva a Caracala fürdő, Circo Massimo, a Colosseo mellett a Bilincses Szent Péter templomba érkeztünk. Itt látható a főoltárnál Szent Péter jeruzsálemi fogsága során viselt bilincse. Leghíresebb látnivaló a Michelangelo tervei szerint III. Gyula pápa számára készített síremlék. Ráchel, Mózes, Lea szobrai a zseniális szobrászt idézik fel számunkra.

29.-én Assisi városába látogattunk. A síkságon álló Santa Maria Deigli Angeli bazilika kupolája alatt áll ma is Szent Ferenc kis temploma, a teljes búcsúkkal ellátott Porciuncula kápolna. Felejthetetlen. A templom mellett láttuk Ferenc celláját és a rózsacsoda helyét. Délután rövid városnézés után a Szent Klára templomot látogattuk meg. Itt őrzik a feszületet, mely a San Damiano templomban Ferenchez beszélt. A város szélén áll a Ferences rend kolostora, bazilikája. Ez a csodálatos lelki erőd három egymásra épült templomot foglal magába. Az alsó templom a csend és meghihlettség helye: Szent Ferenc sírja. A középső és felső templomok festményeik révén maradandó élményt adnak minden zarándoknak. Szent Ferenc, a magyar szentek képei, Giotto csodálatos képei a ferencesek alapításkori történelmét mutatják be.

30-án, vasárnap az óriás kupolájú San Andrea Della Valle bazilikától a virágpiacon, a Farnese téren keresztül, a Pápai magyar intézet, a Palazzo Falconieri mellett elhaladva a Szent Péter térre mentünk.

Assisi – Szent Ferenc (Porciuncula) kápolnája a bazilikában

Szent Péter bazilika

Carafa kápolnájában Filippino Lippi képei mutatják az egyháztanító Aqinói Szent Tamás életének eseményeit. A főoltárban Sienai Szent Katalin nyugszik, jobbra Michelangelo Feltámadt Krisztus szobra és itt nyugszik Fra Beato Angelico festőseni, domonkos rendi szerzetes. Utunk innen a San Ignazio di Loyola templomba vezetett, ahol a híres Pozzo szerzetes perspektívikus festményeit csodáltuk meg.

Május 1. Zarándoklatunkat a Szent Lépcsőnél, a Szentek Szentjei kápolnánál kezdtük. Zoltán Atya két zarándok testvérünk kíséretében a szent lépcsőt a hagyománynak megfelelően térden, imádkozva végigjárta. A San Giovanni in Laterano a város és a Földkerekség minden templomának anyja és feje. Elképesztően díszes és nagyszerű templom. Itt a főoltár fölött őrzik Péter és Pál koponyáját. Magyar emléktábla a Szent Korona küldésének állít emléket. Szent Kelemen templomban megcsodálhattuk az elmúlt két évezred műveit: római családi házra épült Mithras szentélyt, a IV. századi keresztény bazilikát a föld alatt és az 1108-ban épített bazilikát, amely az előudvarával, kórusával, szentélyével a liturgia színhelyeit mutatja a ma zarándokának. A középkor híres kolostorában van a „Négy megkoronázott szent” bazilikája. Az óriási templom híres kolostorudvara 1220 körül épült. A Szent Szilveszter kápolna XIII. századi freskói a középkort varázsolták elénk: Nagy Konstantin császár megtérését és Szent Szilveszter pápa csodáit épségben maradt állapotban szemlélhettük. Innen a Colosseum mellett a Forum Romanum diadalíveit, a romok maradványait néztük meg, végül a Curia épületét, mely a szenátus épülete volt és Kr.e. 29-től a helyén áll.

2-án, kedden néhány zarándoktársunk hajnalban kelt, hogy reggel a Szent Péter bazilika magyar kápolnájában magyar szentmisén vehessen részt. Szentmisét Németh László Atya mutatta be. Délelőttöt a Szent Péter bazilikában töltöttük. Terveinkben szerepelt a Vatikáni Múzeum megtekintése, de a sorban álló óriási tömeg miatt erről lemondtunk.

**Santa Maria in Trastevere –
Jézust bemutatják a templomban (mozaikkép)**

új templomtól elbúcsúzva, a Boldogasszony és a Himnusz eléneklésével kértük Magyarországra Isten áldását.

Kovács István

Itt délben a Szentatyával, XVI. Benedekkel együtt imádkoztuk az Úrangyalát és kaptuk áldását. Délután a Piazza Navona híres kútjait, a hangulatos tér nyüzsgését jártuk körül. Szieszta végeztével a San Luigi dei Francesi templomban a híres Caravaggio képeket: Szent Márk elhívását, Szent Máté és az angyal, Szent Máté mártíromságát nézhettük meg.

A Pantheon megtekintésére a legedzettebb zarándokok vállalkoztak, mert itt már óriási tömeg zsúfolódott össze. A gótikus Santa Maria Sopra Minerva bazilika a domonkosrendiek kezelésében van.

Délután a híres Trastevere negyed templomaival ismerkedtünk meg: Santa Cecilia in Trastevere, San Francesco a Ripa, Santa Maria in Trastevere került sorra. A középkori templomok híres mozaikjai mellett Szent Cecilia, boldog Ludovica Albertoni szobra és Szent Ferenc XIII. századi képét a felejthetetlen emlékeink között őrizzük. Néhány jó erőben lévő zarándoktársunk felmászott a Gianicolo lejtőjén levő San Pietro in Montorio templomhoz és a mellette levő Tempio di Bramante reneszánsz templomocskához.

3-án, kedden szálláshelyünk kegyhelyeitől, a régi templomtól, az 1999-ben épült kétezer ülőhelyes

Mitől lett igazi zarándoklat a római út?

A lelki élménytől! Ebből a szempontból a római út legnagyobb lelki élményét nem is Róma, hanem Assisi adta. Assisi, illetve Szent Ferenc, akinek lelke szentelte meg a várost. Leginkább hatott ez ránk a Szent kis kápolnájában, amit óriási székesegyházban óvnak és sírhelyén, ahol mindenki döbönt némaságban hagyja hatni magára a szent áhítatot. Ezeken a helyeken mindenkiben megszűnik a turista, a nézelődő, az ismeretszerző és egyszerűen csak hívő emberként van jelen, aki megérzi Szent Ferenc hitének máig ható, hatalmas erejét.

Santi Quattro Coronati - bazilika
(A négy megtért pannóniai kőfaragót tüzes koronával koronázták meg)

Nevelős Géza

Sok templomban jártunk Rómában is. Gyönyörű, gazdagon díszített templomokban. Láttunk pompázatos szobrokat, festményeket, pápai síremlékeket ezekben a templomokban. Sokszor zavart bennünket a sok tolongó ember. Abban zavart, hogy keressük ezekben a templomokban is a hitünkkel rokon áhítatot. Néha sikerült megtalálni.

Leginkább akkor, amikor megtapasztalhattuk, a sok ember közül mások is ugyanezt keresik. Sok helyütt – a Szent Pál bazilikában, a Pantheonban és másutt is – turistáknak látszó csoport, énekkarba szerveződve gyönyörű, istenes énekekkel ajándékozta meg a jelenlévőket és önmagát. Volt, hogy iskolás gyerekek csoportja sípokkal teremtett hangversenyt, játékkal dicsérték Istent. Különböző nemzetiségű zarándok csoportok, lelki vezetőjükkel kis szertartást celebráltak.

Mindez együtt közös élménnyé, hitbeli élménnyé változtatta a nézelődést, az ismeretszerzést.

Nem volt kevésbé maradandó hitbeli élmény a naponkénti szentmise, Zoltán atya elgondolkoztató beszédei, amely a kis zarándok csoport együttesen megélt, sokáig ható szakrális tanulsága, tapasztalata lesz.

Lengyel menekültek Leányfalun a II. világháború alatt

Immár 67 éve annak, hogy a II. világháború kitörését követően, a német megszállás elől menekülve, több tízezer lengyel jött Magyarországra, és telepedett le az ország különböző részein, kisebb-nagyobb táborokat alkotva.

A menekültek létszámát kezdetben nem lehetett pontosan tudni, mert csak a táborok megszervezése után kezdték őket számbavenni. A Magyar Vöröskereszt adatai szerint 1939-ben mintegy harmincezer katonai és húszezer polgári menekültet láttak el az országban szétszórta szervezett táborokban. A Vöröskereszt által gondozottak nem szerepeltek a BM és HM létszámkimutatásaiban. A magyar hatóságok megtévesztő adatokat voltak kénytelenek közölni, mivel a budapesti német követség rendszeresen tiltakozott a lengyel menekültekkel való elnéző bánásmód miatt. Hozzá kell még tenni, hogy – konspirációs okból – a tábori listákon egy-egy név alatt gyakran többen is szerepeltek. Mindent összevetve – Varga Béla, Balatonboglár plébánosa (köztudottan kiváló szervező, a lengyelek pártfogója) véleménye szerint – a hazánkban hosszabb-rövidebb ideig menedéket találtak száma százezer körül lehetett.

Leányfalura 1939 októberében érkezett egy kb. kettőszáz főből álló csapat. Elsősorban magánházaknál kaptak szállást.

Több család a Boldogtanyán lévő üres 'levente házakban' helyezkedett el, legtöbbször a falu közepén lévő, ma a Szerencsejáték Rt. tulajdonát képező terület hajdani épületeiben talált otthonra. Kimondottan 'értelmiségi' tábor volt, tanárok, ügyvédek, mérnökök, családjaikkal. Meg kell jegyezni, hogy a környékbeli falvakban is sok lengyel élt ezekben az években, részben maguk

megszervezve az itteni életüket. Csobánkán például a lengyelekkel érkezett zsidók saját óvodát is fenntartottak.

A leányfalui menekülttábor a lengyel ellenállás szempontjából fontos helynek számított: a polgári és katonai futárszolgálat tagjait itt 'pihentették', bujtatták. Magyarországon ugyanis minden titkos lengyel konspirációs szervezet képviselve volt, a kapcsolatot egymás között a futárok révén tartották fenn.

Leányfalun a lakosság szívélyes fogadtatásban részesítette a lengyeleket, nemcsak a hagyományos lengyel-magyar történelmi barátság okán, hanem mert a lakosság megértette, hogy segítség kell az elesett, otthon nélkül maradt embereknek. Befogadták hát őket családjukba, megosztották velük otthonukat, kenyereket.

Pusztá Sándor plébános teljes szívvel állt melléjük! Kitartó szervező munkája segített a menekültek hétköznapijait kiegyensúlyozottabbá tenni. Befogadta őket az egyházi közösség is, a kultúrház olvasótermében összejöttek a falubeliekkel, barátságok szövődtek. A központi épületben közös konyhát hoztak létre. A budapesti egyetem lengyel rektora látogatta az irodalmi esteket, zenekart, énekkart szerveztek. Az énekkar tette teljesebbé a vasárnapi miséket.

Felmerülhet a kérdés az olvasóban, vajon miből éltek a menekültek? Segélyekből!

Az 1939-ben megalakult Franciaországban az emigráns lengyel kormány és küldte az Amerikától, Angliától és máshonnan kapott összegeket egy svájci bankon keresztül a Magyar-Lengyel Menekültügyi Bizottság, vagy a Lengyel-Magyar Egyesületek szövetsége számára. Ezekon kívül a Nemzetközi Vöröskereszt, a Magyar Vöröskereszt, a BM Közjóléti Bizottsága és sok más szervezet hozzájárulása biztosította a lengyelek alapvető megélhetését. Mint érdekességet érdemes megjegyezni néhány számot: a felnőttek és a 12. évet betöltött gyermekek segélye napi 1 pengő, 12 év alatti gyermek napi 1,50 pengő. Később a családos menekültek 5, az egyedülállók 3, a gyerekek napi 4 pengőt, a betegek pótlékot kaptak. Emellett engedélyezték mindenki számára a munkavállalást.

A katonai táborok lakóiról csak ízelítőül egy-két adat: a HM részéről tíznaponta fizetett zsoldot kaptak, pl. egy tábornok napi 8 pengőt, altiszt napi 1 pengőt, legénység napi 20 fillért!

Természetesen voltak olyan családok is – nem kevesen – akik megtakarított pénzüket is magukkal hozták, és ebből pótolták kiadásait. Ez a dolog sem volt teljesen egyszerű, mert a bankok nem akarták a hirtelen nagy mennyiségben beáramló zloty-t beváltani.

Itt, Leányfalun viszonylag rendezett volt az élet, békésen folydogáltak a napok.

Tadeus Towarnicky, a kedves Rubinstein család és még mások velük együtt a falu központjában lévő emeletes ház gazdasági melléképületében angóranyúl tenyésztésbe fogtak. A gyönyörű, hosszúszőrű fekete nyuszik szőrét lenyírták, fonallá sodorták-fonták, a fonalat eladták, vagy kötött árúként értékesítették. Meyhofer krakkói ügyvéd családjával az Alszeghy Kálmán tér környékén lakott, ő fiával kapálni járt a gazdák földjeire, felesége és szépséges Magdalena leánya egy varrónőnél segédkeztek csekélyke fizetésért, félcelni, 'endlizni'. Magdalenát körülrajongták a helybeli aranyifjak és néhanapján meghívták egy-egy szolid társas összejövetelre.

Akire most is mindenki emlékszik, lovag gróf Gaykowsky Miecziszlav volt. Először Kovács kertészek fogadták be, majd átköltözött a Delmár házba, ahol saját kis villanytelep áramot szolgáltatott, volt rádió, lehetett a külföldi híreket hallgatni. Így Gaykowsky lett a falu hírszerzője. Tekintettel arra, hogy tökéletesen beszélt oroszul, nyelvleckéket adott a szovjetek várható bevonulásától rettegő falubelieknek. Az ostrom után magyar lánnyal kötött házasságot, majd tragikusan hamar, egy egyszerű vakbélműtét után meghalt.

A fenti sorok szerint Leányfalun csendes mederben folydogáltak a napok, ugyanakkor feltűnés nélkül, de izgalmas kalandok közepette jöttek-mentek a futárok, időnként napokra el-el tűnve. A futárok egyike Stanislaw Merusarz, olimpiai és világ bajnok síugró, aki veszélyes és titkos feladatai közben a leányfalui táborban 'pihent', azaz rejtőzködött. Számára a futárfeladatok kockázatosak voltak, mert közismert volt arcképe. Némelyik útját könnyebben tudta teljesíteni, teljes síugrószerelésben nem szűrt szemet az útjába kerülő öröknek. Biztonsággal mozgott a jól ismert hegyi utakon. Előfordult, hogy éppen ellenkezőleg, külsejét álszakállal elváltoztatva, hamis iratokkal felszerelve magát, vitte véghez igencsak kockázatos feladatait. 1941 és 42 telén lehetősége nyílt, hogy a magyar síugrók és lesiklók edzésével foglalkozzék, majd tervei alapján és az ő vezetésével síugró sánc épült a román határ közelében. A sánc felavatására rendezett versenyen álneven vett részt. A német csapatok bejövételét követően, 44 márciusa után bujkálni

kényszerült, de a németek elfogták. Egy váratlan bombatámadás alatt sikerült megmenekülnie. Budapest ostroma után a szovjetek a fiatal, egészséges férfit munkába állították, két dunai pontonhíd építésén dolgozott. Amikor a hidak elkészültek, 1945-ben sikerült hazatérnie Zakopanéba.

Mint a fentiekből is következtethető, a futároknak és velük együtt a menekültek között lévő zsidóknak is hamis papírokra volt szükségük. Segítségükre az illegális papírok készítését már 1939-ben elkezdték. Különösen fontos volt, hogy a hírszerzők sokféle igazolvánnyal rendelkezzenek. Innen a nyugaton szerveződött ellenállókhöz jutni csak hamis papírokkal lehetett. Az iratgyártás először Budapesten, majd Csillaghegyen egy baráti lakásban működött. Marian Steczovicz volt ennek a ténykedésnek aktív tagja, szervezője. Bekapcsolódott a lengyel katonák nyugatra juttatását végző EWA nevű akcióba. A magyar kémelhárítás – bár elnéző volt a szökésekkel szemben – felfigyelt a lengyelek nagy mozgására és így Steczovicz – a lengyel katonai bázis parancsnoka indítványára – a leányfalui táborba költözött. Ekkor itt már majdnem száz futár rejtőzködött. Az iratgyártás folytatódott, de hamarosan Steczovicz ismét költözött, Pócsmegyerre, az ott létesült futárállomásra, pontosabban Varga József sofőr házába. Minden idejét a hamis papírok készítésével töltötte. Később sikerült Pesten bejutnia a Műegyetemre, ekkor Budán diákokthozban lakott.

Ezen évek emléke a Szent Anna templomban

Egyetemi tanulmányai mellett is folytatta az iratgyártást. A készítésnél is veszélyesebb volt az iratok továbbítása. Különösen 44-ben nőtt meg a 'forgalom', napi 15-25 személy részére kellettek az igazolványok, de ekkor már nemcsak lengyelek, hanem tragikus helyzetbe került zsidók is rászorultak a biztonsággal kecsegtető iratokra. Steczovicz 1942-ben feleségül vett Budapesten egy Hanna Gracza nevű hölgyet, aki szintén katonai futár volt. Hannát a Gestapo 44 őszén letartóztatta. Ekkor férje összecsomagolta az iratgyártó nyomdát és a teljes eszköztárat egy katonai futár hazacsempészte Varsóba.

Úgy gondolom, emlékeznünk kell a névtelen hősökre is, akik teljesen a háttérben, nem látványosan, de állandó életveszélyben vállalták az ellenállásban való munkájukat, ily módon hozzájárulva emberek sokaságának megmentéséhez. Természetesen kívülálló segítőkre is nagy szükség volt és itt meg kell emlékezni dr. Antal József (1896-1974) belügyminiszteri tanácsosról, aki a BM szociális ügyosztályának vezetője, a polgári menekültügy szervezője, később a Magyar Vöröskereszt elnöke volt. Nagyvonalú, megbízható, mindenkor, minden helyzetben segítőkész jellemként írta be nevét a történelem Aranykönyvébe. Lengyel, francia és más menekültek megmentéséért számos kitüntetésben részesült.

A leányfalui menekülttábor segítője volt Pusztai Sándor plébános is és hathatós segítséget nyújtott a községi elöljáróság is. Míg az anyagi problémák megoldásában a politikai vezetés segédkezett, addig a lelki és főleg a szellemi irányítást Pusztai Sándor vállalta.

A tábor, mint zárt egységet 1941-ben feloszlatták. A fiatalok közül sokaknak sikerült a zöld határon át Franciaországba, esetleg Londonba szökniük, ők harcolva tértek vissza hazájuk felszabadítására. Egyesek más táborokba kerültek, elsősorban Balatonboglárra, ahol iskola várta a gyerekeket, az ifjakat. Boglárán működött akkor az egyetlen lengyel középiskola Európában. A menekült csoport magva, az idősebb korosztály azonban itt maradt. 1945 után lassacskán, aki tehetett, visszatért hazájába, de voltak, akik itt alapítottak családot és végleg itt maradtak.

Falunk templomának előcsarnokában szép emléket hagytak a lengyel menekültek. Márványlap és kovácsoltvas rúd alkot keresztformát. A márványlapon kétnyelvű szöveg: 'Lélekben Istennel, gondolatban a hazáért. A lengyel menekültek.'. A kereszt alján két címer és két dátum.

Ők elmentek, emléktáblájuk – a háború viharait átvészelve – itt maradt. A kicsit hosszúra nyúlt beszámoló talán segít abban, hogy tudjuk, miről mesél ez az emléktábla. Álljunk meg az emléktábla előtt egy pillanatra, adjunk hálát a Gondviselő Istennek értük, magunkért, hazánkért.

Dr. Szinna Ferencné

A leányfalui temetőről

A falu temetője római katolikus temető. Nem, mintha más vallású, vagy éppen ateista 'vallású' nem találna ott végső nyughelyet, de a Polyák család a katolikus egyháznak adományozta a területet.

A hegyoldal lassan megtelik a sírokkal. Vannak, akik kettős, vagy családi sírhelyet váltanak, sokan hamvakat tartalmazó urnákat temettetnek a sírokba. Öregszik a temető is. Sok sír elhanyagolt, talán már nincs is, aki gondozná.

Sok-sok éven keresztül a temető gondozása részben a református gyülekezet és önkormányzati adományaival, részben falubeliek összefogásával végzett munkával, részben a katolikus egyház ráfordításaival történt. Azt kell mondani: úgy-ahogy. Két éve sikerült a temető bekerítése is. Ugyanakkor a ravatalozó oly kicsiny, hogy valójában csak szabad ég alatt folyhatnak a búcsúztató szertartások (újabbán katolikus elhunytak búcsúszertartása a templomban zajlik, méltó körülmények között).

Tekintettel arra, hogy a katolikus egyházközségnek láthatóképp továbbra sem lesz anyagi ereje a temető megfelelő színvonalú fenntartásához, ugyanakkor a köztemetők fenntartását kötelező önkormányzati feladatként határozza meg a törvény, kezdeményeztük az Önkormányzattal olyan megállapodás megkötését, amely rendezi ezt a kérdést, de legalábbis elindít a rendezés útján.

Azzal együtt rendezni kell a temető ügyét, hogy tudjuk, az elmúlt években az Önkormányzat nemcsak a temetőre, de az Egyházközség más céljaira is adományozott, amit mindig köszönettel vettünk. A temető ügyében azonban nem adományokra van szükség, hanem az 'üzembentartó', azaz az Egyházközség és a 'fenntartó', azaz az Önkormányzat közös feladatmegoldására.

Szalay Zoltán atya
Nevelős Géza

Események az egyházközségben nyár folyamán

A szentmisék rendje:

Hétköznap:	18:30
Szombat, vasárnapi előmise	17:30
Vasárnap	9:00

Nyomatékosan felhívjuk a figyelmet leányfalui temetőben lévő 'lejárt' sírokra! A lejárt és újra meg nem váltott sírokat rövidesen fel kell számolnunk! A Plébánián felvilágosítás kapható!

Július 30.-án a 9 órás szentmisén emlékezünk a 60 év előtti leányfalui lengyel menekültekre!

A 2006-ös Leányfalui Római Katolikus – Gyermek Tábor

augusztus 14-től – augusztus 18-ig

Témája: Imádság a gyermekek életében

A tábor augusztus 14-én hétfőn reggel ½ 9 órakor szentmisével kezdődik.

Találkozás a plébánián.

Reggel 7 órától jöhetnek a gyermekek az este ½ 6-ig tartandó programokra.

A tábor költsége: 3 000 Ft/fő ami magában foglalja a napi ötszöri étkezés valamint a kirándulások és a különböző foglalkozások tiszteletdíját.

18-án péntek este szentmisét követően sok szeretettel várjuk a szülőket tábortűzhöz szeretetlakomára.

Sok szeretettel várunk Benneteket!

Szalay Zoltán atya és Nagy Miklósné Klári hitoktató